

Motion till riksdagen 2019/20:554

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Krafttag mot brottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriminalisering av deltagande i kriminell organisation och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för övergrepp i rättssak och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriminalisering av lögn i polisförhör och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt ansvar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beslagtalande och förverkande av tillgångar från grovt kriminella och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kronvitnesssystem och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat vittnesskydd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anonyma vittnesmål och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff vid gränsöverskridande kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för vapensmuggling och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för smuggling av explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beväpning av tulltjänstemän och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd tid för sparat kameramaterial och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att kvarhålla gods och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att kvarhålla transportör och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att ingripa mot läkemedelsinförsel och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade insatser för att förbättra personskydd och säkerhet för Tullverkets personal och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ökad förmåga att hantera illegal utförsel av stöldgods och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverkets samverkan med andra myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om användandet av kräkmedel mot misstänkta narkotikalangare och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om verktyg för att bekämpa trafficking och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklade regler för avlägsnande och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt tiggeriförbud och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkrare och tryggare områden med ökad polisiär närvaro och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för kommuner och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om militära resurser till stöd för polisens arbete och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Människor ska kunna känna sig säkra – oavsett om det är under en promenad en mörk novemberkväll eller på en konsert en varm junidag. Flickor ska våga gå på festivaler utan att behöva oroa sig för sexuella övergrepp. Unga ska kunna gå hem från skolan utan att behöva oroa sig för att bli rånade, gamla ska kunna öppna sin dörr utan att oroa sig för att en främling tränger sig in i deras hem. Det allmänna rummet ska vara ett komplement till det privata hemmet – inte ett privilegium för dem som, genom att sprida rädsla, håller andra inomhus.

Gängkriminalitet utgör ett särskilt hot mot samhället och inte minst mot de områden där gängmedlemmar bor och verkar. Vi vill att gängrelaterad brottslighet ska ges ett särskilt fokus där särskilda lagar gör det enklare för polis och åklagare att samla in bevis och väcka åtal.

Organiserad brottslighet

För att komma tillrätta med en eskalerande organiserad brottslighet föreslår vi nytänkande och långtgående åtgärder som utökar rättsväsendets befogenheter att komma åt denna typ av brottslighet med kännbara straff som följd.

Ny brottskategori, DIKO

I dag är det ofta det så kallade fotfolket som fälls i domstol medan de drivande bakom ett kriminellt nätverk ofta slipper undan eftersom domstolen inte kan binda personerna vid något specifikt brott. För att ta krafttag mot den organiserade brottsligheten behövs nya möjligheter att komma åt ledande personer och nyckelpersoner i den kriminella världen.

Denna typ av lagstiftning finns sedan 70-talet i bland annat USA och går där under beteckningen Racketeer Influenced and Corrupt Organizations (RICO). RICO-lagar har bland annat används effektivt för att bekämpa de kriminella nätverk som tidigare härjade i New York. Enligt uppgifter som framkommit från den amerikanska

kongressens utredningstjänst utgör RICO den enskilt viktigaste lagen i USA rörande bekämpande av organiserad brottslighet.

En kriminalisering av deltagande i kriminell organisation (DIKO) bör därför införas. En sådan bestämmelse ska innefatta deltagande i kriminell organisation eller nätverk samt uppvisande av kriminellt mönster. Graden av klander som deltagande i sådana organisationer utgör bör anses betydande, varför minimistraffet bör vara högt och maximistraffet för grovt deltagande i kriminell organisation ska kunna ge riktigt livstidsstraff. Villkorlig frigivning bör ej tillämpas vid dessa brott. Utvisning efter avtjänat straff ska vara obligatoriskt om den dömd är utländsk medborgare.

Förslaget medför möjligheten att åtala och fälla en person utan att denna behöver bindas vid en specifik, redan kriminaliserad gärning. Kriminaliseringen omfattar istället ett deltagande i en sådan organisation eller nätverk som av sin natur har som huvudsyfte, eller betydande del av verksamheten, kriminell verksamhet.

Förslaget måste utredas, i synnerhet i vilken mån föreningsfriheten påverkar och eventuella grundlagsändringar, men även avgränsningen av vad som utgör deltagande i organiserad kriminalitet.

Nolltolerans för övergrepp i rättssak

Antalet anmälda övergrepp i rättssak har ökat markant under 2000-talet. Det är en grundläggande förutsättning för en effektiv brottsbekämpning och lagföring att målsägande och vittnen inte drar sig för att infinna sig till förhandling.

Övergrepp i rättssak bör, när det handlar om organiserad brottslighet, i ännu högre utsträckning klassas som allvarligare än vad som nu är fallet. Detta eftersom kriminella nätverk och organisationer har, eller kan uppfattas ha, större möjligheter att sätta sina hot i verket och därmed också större möjlighet att påverka viljan att polisanmäla brott, avlägga vittnesmål och liknande.

För att öka tryggheten för brottsoffer och vittnen, samt för att markera skarpt mot dem som överväger att begå övergrepp i rättssak, bör straffskalan skärpas både gällande straffminimum och också straffmaximum.

Kriminalisera lögn i polisförhör

Högsta domstolen konstaterade i april 2019 i mål B 5577-18 att det inte var straffbart att lämna falska uppgifter till förman för någon som är misstänkt eller dömd för ett brott,

när det endast kan påverka bevisläget mot den personen. Ett exempel som ges är ett falskt alibi. Det är varje laglydig medborgares skyldighet att samarbeta med ordningsmakten. Att ljuga för den myndighet som utreder brott och värnar brottsoffers upprättelse är både moraliskt felaktigt men riskerar även att slösa myndighetens resurser samt att gärningsmän går fria. Det är således ett skyddsvärt intresse och en kriminalisering är angelägen. Regeringen bör därför skyndsamt utreda och föreslå en ny kriminalisering gällande lögn i polisförhör.

Ett nationellt ansvar

Organiserad brottslighet som dels är internationell, dels är landsomfattande inom Sverige bekämpas bäst av en del inom polisen som har ett övergripande nationellt ansvar för bekämpande av organiserad brottslighet. Det får ankomma på Polismyndigheten att avgöra detta, men exempelvis kan huvudansvaret ligga under Nationella operativa avdelningen.

För att underlätta och effektivisera ska den sekretess som ibland finns mellan myndigheter ej gälla när NOA efterfrågar information i fall kopplade till organiserad brottslighet.

Större möjligheter för polis att beslagta och förverka dyrbara tillgångar från grovt kriminella

Det är vedertaget att man i arbetet mot den organiserade brottsligheten just ska slå mot de ekonomiska tillgångar verksamheten ger upphov till. Detta för att göra verksamheten mindre lönsam och därmed mindre intressant att engagera sig.

I dag krävs det vidare att polisen har tillgångarna i sin besittning för att kunna beslagta det på uppdrag av kronofogden. Detta innebär att om polisen påträffar en kriminell person med skulder måste beslaget av tillgångarna ske i samband med att personen grips eller på annat sätt frihetsberövas. Det räcker inte med att en skuldsatt gängkriminell stoppas i en vanlig rutinkontroll och innehar dyra lyxartiklar eller kontanter.

Lagen bör ändras så att polisen kan beslagta kontanter och lyxtillgångar från grovt kriminella även om de inte frihetsberövas vid tillfället. Detta om tillgångarna är orimligt dyrbara eller misstänkta i förhållande till personens taxerade inkomst. Vid krav på återlämnande av sådana tillgångar ska personen kunna ge en förklaring styrkt bortom

rimligt tvivel till hur de förvärvats lagligt. Om så inte sker ska de beslagtagna tillgångarna förverkas av staten.

Kronvittnen

Danmark har en sådan ordning att det beaktas om gärningsmannen lämnat upplysningar som är avgörande för utredningen av andras brott. Även Norge har antagit en liknande lag som beaktar om den tilltalade i väsentlig grad bidragit till uppklärandet av andra brott.

Uppgifter som ett kronvittne lämnar måste vara verifierbara, konkreta och vara av väsentlig betydelse för utredningen. Exempelvis kan det handla om uppgifter om var stöldgods, vapen som använts vid brott, möten, telefonnummer eller personer befinner sig eller andra uppgifter som på olika sätt kan verifieras.

Efter samtal med flera personer inom rättsväsendet och brottsbekämpningen framgår det att det finns en efterfrågan på att införa ett kronvitnesssystem i Sverige. Hur stor straffflindring detta skall kunna medföra får utredas närmare. Införandet av ett kronvitnesssystem har flera fördelar:

- snabbare handläggningstider, i synnerhet vid mindre komplicerade ärenden
- kortare häktningstider och färre häktningar med restriktioner, vilket är ekonomiskt gynnsamt och mer humant
- incitament för misstänkta att berätta om sin egen brottslighet och andras, vilket ökar chanserna att lagföra personer högre upp i hierarkin och andra inblandade.

Det rör sig således om betydande fördelar, såväl ekonomiskt som en ökad kapacitet för rättsväsendet. I synnerhet blir möjligheten att lagföra gärningspersoner som annars skulle gå fria ett viktigt steg mot ett effektivare rättsväsende.

Justitieutskottet och riksdagen har tidigare följt Sverigedemokraternas linje och tillkännagivit (2018/19:JuU12 samt rksr. 2018/19:169) att ett kronvitnesssystem skall utredas. Regeringen bör skyndsamt återkomma med detta till riksdagen.

Utökat vittnesskydd

Med ett införande av kronvitnesssystem kommer det också ställas högre krav på vittnesskydd. Det bör därför i samband med en utredning om kronvittnen tillsättas en utredning över hur vittnesskyddet kan förbättras, samt offentligfinansiella effekter av detta. Det bör finnas en grupp inom den del av polisen som är inriktad mot grov

organiserad brottslighet som är specialutbildad för just vittnesskydd som får ett helhetsansvar i en sådan process.

Utred användning av anonyma vittnen

Målsägande och vittnen har alltid haft en utsatt position i rättsprocessen. De uppgifter de lämnar är inte sällan förenade med obehag och rädsla över den egna säkerheten. Vittnesmål utgör också ett av de viktigaste bevismedlen för domstolarna. Anonyma vittnen syftar till att skydda vittnet från negativa konsekvenser av vittnesmålet, till exempel hämndaktioner från den tilltalade eller personer knutna till denne. Möjligheten att avge ett vittnesmål anonymt påverkar ett potentiellt vittne positivt och kan innebära att en person som annars inte vågat vittna lämnar viktig information i målet. Samtidigt kan användningen av anonyma vittnen innebära att försvarets möjlighet att granska de bevis som läggs fram emot den tilltalade blir kringskurna.

Europakonventionen ställer inte upp något absolut förbud mot användningen av uppgifter från anonyma vittnen. Sådana vittnen kan tillåtas undantagsvis. Det förutsätter ett konstaterat behov av skydd. Uppgifterna från ett anonymt vittne får inte heller ensamt läggas till grund för en fällande dom i målet. Om försvaret inte har möjlighet att höra ett anonymt vittne någon gång under processen skulle detta förfarande strida mot Europakonventionen. I fall där uppgifter från anonyma vittnen används krävs därför stöd för uppgifterna i övrig bevisning.

Av fyra länder som till RUT inkom med svar, närmare bestämt Finland, Storbritannien, Danmark och Nederländerna, var det endast Finland som svarade att de inte tillåter anonyma vittnen. I övriga länder som inkommit med svar tillåts anonyma vittnesmål under vissa förutsättningar. Även Sverige bör utreda användandet av ett sådant system.

Justitieutskottet och riksdagen har tidigare följt Sverigedemokraternas linje och tillkännagivit (2018/19:JuU12 samt rksr. 2018/19:169) att möjligheten att i vissa fall vittna anonymt skall utredas. Regeringen bör skyndsamt återkomma med detta till riksdagen.

Gränsöverskridande kriminalitet

Till följd av fri rörlighet och bristande gränskontroller har Sverige fått ett ständigt ökande problem med gränsöverskridande kriminalitet. I vissa fall handlar det om internationella stöldlikor som riktar sig mot svenska hem, väl medvetna om att straffet

är lågt och upptäcktsrisken är försvinnande liten. I andra fall handlar det om smuggling av vapen som sedan används vid rån och mord. Samtidigt står Tullverket i akut behov av resurser och befogenheter för att möta verkligheten. Tullverket bör primärt anses utgöra en brottsbekämpande myndighet och därför falla under Justitieutskottets ansvarsområde.

Skärpta straff vid gränsöverskridande brottslighet

Förra året anmäldes 17 000 bostadsinbrott i Sverige, villaägare är särskilt utsatta – sex av tio bostadsinbrott är mot villor. Över hälften av alla bostadsinbrott och majoriteten av stölder av båtmotorer, bildelar och jordbruksmaskiner begås av internationella stöldligor. Att resa till ett annat land och stjäla av det landets medborgare, måste anses vara mer klandervärd än reguljär stöld varför detta bör återspeglas i påföljden. Straffet bör således skärpas för stöldbrott där gärningsmannen eller gärningsmännen har rest till Sverige i syfte att stjäla eller där stöldgods förs ut över den svenska gränsen.

Skärpt straff för vapensmuggling

Polismyndigheten och Tullverket anför att tillgången till vapen ökar i samhället. Enligt nuvarande lagstiftning har Tullverket inte möjlighet att använda hemliga tvångsmedel vid arbetet mot smuggling av vapen.

En av åtgärderna som krävs är en straffskärpning gällande vapensmuggling.

Utredningen Ds 2019:14 är överlämnad och berör bland annat detta. Utredningens förslag är dock inte tillräckliga och vill se ytterligare straffskärpningar. Regeringen bör skyndsamt utse en kompletterande utredning vars inriktning bör vara att straffskalan för grov vapensmuggling utökas till fängelse i lägst två och högst sex år, samt att straffskalan för synnerligen grov vapensmuggling utgörs av fängelse i lägst fyra och högst åtta år.

Skärpt straff för smuggling av explosiva varor

Tillgången och användandet av explosiva varor är ett tilltagande problem i samhället. I samband med utredningen Ds 2019:14 föreslås reviderade straffskalor gällande smuggling av explosiv vara. Utredningens förslag är ett steg i rätt riktning men liksom vid vapensmuggling bör vissa skärpningar utredas och införas. För grov smuggling av explosiv vara bör straffskalan vara fängelse i lägst två och högst sex år. För synnerligen grov smuggling av explosiv vara bör straffskalan vara fängelse i lägst

fyra och högst åtta år. Regeringen bör skyndsamt utreda detta och återkomma med förslag om detta till riksdagen.

Beväpning av tulltjänstemän

Tullverkets inspektörer ska arbeta mot grov organiserad brottslighet. Deras uppgifter inkluderar att leta efter vapen och narkotika. Enligt uppgifter till media och andra drar de sig för att leta efter dem. En anledning är att de själva inte har skjutvapen att skydda sig med. Tullpersonal menar att de inte har möjlighet att hantera dem som börjar bråka vid kontroll.

I en medlemsenkät bland tjänstemännen i Stockholm, Arlanda och Skavsta svarade 89 procent av de tillfrågade att de ville bära skjutvapen till sin uniform.

Sverigedemokraterna anser att Tullverket ska läggas under utgiftsområde 4, det vill säga Rättsväsendet, då Tullverket främst bör ses som en brottsbekämpande organisation.

Med denna utgångspunkt blir det därmed helt naturligt att även tillåta att Tullverkets personal får ha tjänstevapen. Tullverket bör därför få tillåtelse att utbilda och utrusta sin personal med tjänstevapen. Att det såsom Skatteutskottet tidigare yttrat (2018/19:SkU1 s. 25) finns en juridisk grund för beväpning av Tulltjänstemän i förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket stämmer förvisso. Såsom 20 § i förordningen stadgar gäller dock detta endast situationer som avses i 24 kap. brottsbalken. Denna möjlighet är inte tillräcklig och bör utvidgas. Det är av synnerlig vikt, särskilt då Tullverket får uppgifter om att arbeta aktivare mot gränsöverskridande brottslighet, att deras möjlighet att bära tjänstevapen i fler fall än vad som idag är möjligt utvidgas. Regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag eller bevis på att så kommer att ske.

Förlängd tid för sparad kameramaterial

Mot bakgrund av utvecklingen är det positivt att Tullverket tillämpar kamerabevakning i syfte att bekämpa såväl införseln av explosiva varor som all form av smuggling.

Dessvärre finns en begränsning i att Tullen lagrar data för den trafik som övervakas endast kortfristigt momentant. Lagringstiden bör utökas till sex månader så att även andra aktörer vid brottsutredningar med en eventuell koppling till smuggling kan ta del av materialet.

Befogenhet att kvarhålla gods eller transportör i väntan på polis

Tullverket bör få befogenheter att stoppa, beslagta och hålla kvar gods eller transportörer i väntan på överlämnande till polis. Den möjlighet till kvarhållande som finns är för restriktiv och Tullverket har anfört att deras rätt till kvarhållande försvinner då deras sök är genomfört. Kvarhållandet ska kunna fortgå till dess att polis anländer. En utredning som svarar mot detta för skyndsamt genomförs.

Befogenheter att ingripa mot läkemedelsinförsel

Insmugglingen av substanser och preparat som är olagliga eller belagda med olika restriktioner i Sverige är en mycket allvarlig företeelse. Det kan handla om farliga dopningspreparat, narkotikaklassade läkemedel eller piratkopierade mediciner som allvarligt riskerar skada brukare.

Den typ av organiserad brottslighet som står bakom handeln med sådana preparat är organisationer som tillhandahåller varor och tjänster på en svart marknad och som drivs av ett vinstintresse precis som legala företag. De är därför inte sena med att utnyttja luckor i lagar för att finna nya effektiva leverans- och försäljningsmetoder.

Tullverket har larmat om hur myndigheten står maktlös inför just en ny kreativ smugglingsmetod. Enligt myndighetens uppgifter har antalet beslag av olagligt insmugglade läkemedel minskat drastiskt under senare år eftersom smugglarna lärt sig att paketera in gods i paket som ser ut att komma från andra EU-länder. Tullen får vid sådan paketering endast ingripa om de misstänker att medicinerna kan komma att användas i missbrukssammanhang.

Tullens befogenheter att kontrollera varor ifrån annat EU-medlemsland regleras i lag (1996:701), den så kallade inregränslagen. I förteckningen över vilka varor som får kontrolleras inkluderas dock ej läkemedel. Regeringen bör återkomma med ett lagförslag som ger Tullverket befogenheten att ingripa på ett adekvat vis mot läkemedelsinförsel tillsynes härrörande ifrån annat EU-medlemsland.

Ökade insatser för att förbättra personskyddet och säkerheten för tullpersonal

Den gränsöverskridande kriminaliteten har ökat. Tullen har på grund av resursbrist inte kunnat utveckla säkerheten för personalen vid gränskontrollstationerna i tillräcklig omfattning. I stället förekommer tillfällen då tullen inte kunnat utföra kontroller på

grund av underbemanning och de ökade risker som en våldsammare kriminalitet utsätter verksamhetens personal för.

Personalens säkerhet är en viktig fråga som bör prioriteras inom Tullverket, främst inom gränsskyddet och övrig brottsbekämpning. Samtidigt måste man möta det ökade trycket från kriminellas verksamhet och öka ambitionsnivån för såväl kvantitet som kvalitet i verksamheten.

Ökad förmåga hantera illegal utförelse av stöldgods

Befogenheterna i samband med kontroller vid såväl yttre som inre gräns behöver utökas. Arbetet med att utföra kontroller för att upptäcka utförelse av stöldgods och annan kriminell utförelse måste intensifieras och ges de förutsättningar som krävs för att kunna beivra denna typ av brott effektivt. Regeringen bör skyndsamt utreda kriminalisering av utförelse av stöldgods och återkomma till riksdagen med lagförslag om detta.

Tullverkets samverkan med andra myndigheter

Genom samverkan mellan olika myndigheter skapas optimala förutsättningar för att kunna upptäcka och beivra organiserad och annan grov brottslighet. Tullverket och andra myndigheter bedriver sedan 2009 en organiserad samverkan inom ramen för projektet Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten. Detta är ett mycket framgångsrikt samarbete som bör intensifieras och utvecklas.

Lagstiftningen behöver dock ses över ur olika perspektiv för att ytterligare öppna samverkansvägar, inte minst genom att nyttja datoriserade hjälpmedel och samkörning av relevanta data som finns tillgängliga hos olika myndigheter, i väsentligt mycket högre utsträckning än vad som är möjligt i dag.

Återinförd möjlighet att använda kräkmedel mot misstänkta narkotikalangare

Historiskt sett har det funnits möjlighet att använda kräkmedel som metod för att snabbt och effektivt få fram bevisning när en knarklangare svalt narkotikan. Efter ett beslut från riksåklagaren, som ansåg att syftet inte stod i proportion till metoden, är detta inte längre tillåtet.

De nya rutinerna har lett till en mer omständlig process. Efter gripande måste beslut fattas om att den som misstänks ha svalt narkotika ska röntgas på sjukhus för bevisning

av kapslar i magen, sedan måste beslut fattas om att den misstänkte ska förvaras under ständig bevakning tills denne utträttat sina behov, häktespersonal får sedan rota runt i avföring för att hitta kapslarna och ta narkotikan i beslag. Användandet av kräkmedel är ett billigt och effektivt verktyg, både som metod för polisen men även som en avskräckande åtgärd. Möjligheten att nyttja kräkmedel i dessa fall bör därför återinföras.

Koppleri och trafficking

Det krävs åtgärder för att stoppa den hänsynslösa människohandel som följt i spåren av organiserat tiggeri. Sett till människohandel ur ett bredare perspektiv finns det stor anledning att oroa sig. Antalet anmälda fall av människohandel har stigit dramatiskt de senaste åren, och ofta rör det sig om människohandel för sexuella ändamål. Även människohandeln med barn har ökat, och majoriteten av de offer som utnyttjas för sexuella ändamål och för tiggeri är flickor.

Människohandel är ett svårutrett brott, dels på grund av begränsningar gällande hemliga tvångsmedel, dels eftersom det mer ofta än sällan handlar om gränsöverskridande brottslighet som kräver samverkan med andra länders myndigheter. Sammantaget anser Sverigedemokraterna att det krävs långtgående åtgärder för att vända trenden. Genom utökade befogenheter för polis och skärpt lagstiftning kan vi återställa den trygghet som ett land ska anses skyldigt att erbjuda.

Ytterligare verktyg för att bekämpa trafficking

Varje år kidnappas eller luras tusentals barn, kvinnor och män in i olika former av modernt slaveri, lockade med pengar och löften om en bättre framtid. Många tror sig ha kommit till en bättre del av världen med möjlighet till jobb, vård och att vara en del av ett fungerande samhälle. Men i stället för en ljus framtid möts man av den organiserade brottsligheten som hanterar en som en handelsvara. Prostitution, bordellverksamhet, organförsäljning, slavarbete, tvångsäktenskap och kriminalitet blir en del av verkligheten. Denna organiserade verksamhet finns i varje land, och det är i dag väldigt svårt att lagföra förövarna. Det finns ingen statistik på exakt hur många som drabbas. I Sverige uppskattar man att det är mellan 400 och 600 kvinnor årligen, men antalet personer som döms för människohandel är försumbart.

Människan kan, till skillnad från ”andra varor”, säljas om och om igen. Det är en lukrativ verksamhet och den sträcker sig över hela Europa. FN beräknar att kriminella nätverk tjänar cirka sju miljarder dollar varje år på människohandel. Det innebär att

trafficking i dag kan anses vara världens tredje största form av organiserad brottslighet, efter narkotika och vapen.

De som bedriver denna verksamhet blir allt skickligare och mer erfarna och företeelsen tycks bli allt vanligare. Ett stort problem för det svenska rättsväsendet är att det är svårt att få människohandlare dömda och ännu svårare att få dem dömda med stränga straffpåföljder. Regeringen bör därför dels skärpa straffet för människohandel men även utreda huruvida bestämmelsen kan utformas mer ändamålsenligt.

Skärpta straff för människosmuggling

En person som uppsåtligen hjälper en utlänning att olagligt ta sig in i eller passera genom Sverige, en annan EU-stat eller Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein gör sig skyldig till brottet människosmuggling. En person som planlägger eller organiserar för utlänningar att ta sig in illegalt till Sverige utan pass eller tillstånd som krävs gör sig skyldig till brottet organiserande av människosmuggling.

Dessa brott regleras i dag i utlänningslagen 20 kap. 8 och 9 §§. För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling dömes till fängelse i högst två år. Om brotten anses vara grova döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Om brotten anses vara ringa döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Människosmugglingen till Sverige är en mycket allvarlig förseelse. Den kränker Sveriges nationella suveränitet – lagar och normer om statsgränser och medborgarskap. Den är vidare en inkomstkälla för organiserad brottslighet som bedriver handel med svenska passhandlingar och tar betalt för att smuggla människor, vapen och narkotika. Den bidrar till lönedumpning genom svart arbetskraft. Den riskerar insmugglades liv vid farliga transporter. Den kan vara ett led i transport av terrorister eller krigsförbrytare på flykt från rättvisan. Den kan slutligen också vara en del i ett icke-upptäckt led av organiserad människohandel och sexuellt utnyttjande av utsatta kvinnor och barn från fattiga länder.

För att delvis stävja människosmugglingen till Sverige bör den som smugglats hit som huvudregel nekas att få asyl här i detta land. Att smugglas genom hela Schengen eller andra säkra länder för att söka asyl just här är ett oetiskt sätt att kringgå Dublinförordningen. Om den insmugglade därför ansöker om att få asyl eller uppehållstillstånd just i Sverige bör huvudregeln vara avslag.

Vidare återspeglas inte människosmugglingsbrottens allvar i dagens straff. För att stärka arbetet mot människosmugglingen och ge Sveriges domstolar större utrymme att döma till straff som står i proportion till graden av klander bör straffen justeras.

För både människosmuggling och organiserande av människosmuggling bör det för ringa brott stadgas minimistraff om 6 månaders fängelse och maximistraff bör höjas till fängelse i två år. För normalgraden bör minimistraff höjas till ett år och maxstraffet dubblas till fyra år. För grov människosmuggling höjs minimistraffet från sex månader till två år och maxstraffet från sex år till åtta år.

Höjda straff medför även att det blir lättare att använda hemliga tvångsmedel, något polisen behöver i kampen mot människosmuggling. Därutöver ska det tydliggöras att ”det humanitära undantaget” enligt NJA 2009 s. 424, bör utgå.

Förenklade regler för avlägsnande

Polismyndigheten får förelägga en person att ta bort anordningar som placerats på offentlig plats utan tillstånd eller i strid med kommunala ordningsföreskrifter. En offentlig plats är en väg, gata, trottoar, park eller liknande som är upplåten för allmänheten, det vill säga en plats som ofta används. Följs inte föreläggandet får Polismyndigheten vidta åtgärd.

Gäller det däremot en otillåten bosättning på en plats som inte är offentlig är ordningslagen inte tillämplig och markägaren får i stället vända sig till Kronofogdemyndigheten för att ansöka om särskild handräckning. För att kronofogden ska avhysa dem tvingas markägaren dokumentera deras boende. Utöver det måste markägaren identifiera de boende och för att göra detta ber man vanligtvis om polisens hjälp, vilket ofta tar lång tid. Sedan kostar det 300 kronor per person som ska förmås flytta och betalningsansvaret hamnar ofta på sökanden.

Utgångspunkten är också att svaranden ska delges ansökan, få tillfälle att yttra sig och kunna överklaga Kronofogdemyndighetens beslut. Hela denna process är långdragen och ineffektiv. Befogenhet att pröva dessa frågor bör överföras från Kronofogdemyndigheten till Polismyndigheten. Besittningsrätt inte ska föreligga i dessa fall och polisen bör utan ansökan kunna avlägsna boende i illegala kåkstäder utan något specifikt krav på identifikation eller dokumentation.

Nationellt förbud mot tiggeri

Tiggeri är inte vägen ur fattigdom, utan riskerar att cementera fattigdom och utanförskap. Tiggeriet är även starkt kopplat till människohandel där organiserade ligor utnyttjar utsatta människor till att tigga i Sverige. Argumentet att det inte går att förbjuda fattigdom eller att tiggarna kommer fortsätta även om de riskerar ett fängelsestraff motbevisas dock av exempelvis Danmark där förbudet, och framförallt den senaste straffskärpningen, resulterat i färre tiggare på danska gator.

Sverigedemokraterna vill se införandet av ett nationellt tiggeriförbud, både för att minska människohandeln men även för att förbättra miljön i Sveriges offentliga utrymmen.

Utsatta områden

Sverige har 60 stycken områden som Polismyndigheten klassar som utsatta. Det är områden som präglas av kriminell påverkan på lokalsamhället och otrygghet. I Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning uppgav hälften av kvinnorna i dessa områden att de helst inte vistas utomhus på kvällarna. 22 av områdena klassas som särskilt utsatta där polisen har svårt att fullfölja sina uppdrag, där det förekommer parallella samhällsstrukturer och våldsbejakande religiös extremism och där invånarna är obenägna att delta i rättsprocessen.

Säkrare, tryggare och ökad polisiär närvaro

Utformningen av miljonprogramsområdena, vilka är en betydande andel av de utsatta områdena, gör det svårt för polisen att närvara utan att samtidigt utsättas för stora risker. Placering av centrum, skolor, parkeringar med mera är utformat på ett sätt som försvårar spaning och närvaro för polisen och reträttvägar kan enkelt blockeras. Närvaron från polisen försvåras vid polisingripanden då de ofta leder till våldsamma upplopp med bilbränder och stenkastning som följd.

Regeringen bör utreda hur kommunerna kan arbeta med att förändra områdesplaneringen för att möjliggöra en tryggare samt säkrare och därmed ökad möjlighet till närvaro i förorterna för polisen.

Nationell handlingsplan för kommuner

Trygghet kan skapas dels genom ökad trivsel i bostadsområdena men även genom upplevd trygghet. Om fler vågar sig ut efter mörkrets inbrott kan det i sin tur leda till en ökad social kontroll och i slutändan också en ökad faktisk trygghet genom minskad brottslighet.

En nationell handlingsplan bör tas fram som en handbok för landets kommuner i syfte att identifiera otrygga områden i alla landets tätorter och tillgodose deras behov av åtgärder för ökad trygghet. Trygghetsgivande belysning och utökad kamerabevakning är två exempel på åtgärder som kan ingå i handlingsplanen.

Militära resurser till stöd för polisens arbete

Till följd av bland annat gängkriminalitet och det växande antalet utanförskapsområden, parallellt med en otillräcklig ekonomi under en längre period är situationen för Polismyndigheten ansträngd. Då krävs det möjligheter att avlasta Polismyndigheten så att de kan ägna sig åt kärnuppdraget.

En utredning bör tillsättas för att se över Polismyndighetens möjlighet att samarbeta med Försvarsmakten med ändamålet att det bör stärkas. Särskilt bör det vid tillfällen ska vara möjligt att använda militära resurser vid gränskontroller för att frigöra polisiära resurser till brottsbekämpande verksamhet. En sådan utredning bör även omfatta möjligheterna att använda militära resurser för att bevaka utsatta polisstationer och för att ge understöd till Tullverket så att de kan agera mot införsel av illegala vapen i större utsträckning.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)

Henrik Vinge (SD)